Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2026-11-10511
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Rättsmedicinalverkets föreskrifter om riskutredning inför prövningen av uppskjuten villkorlig frigivning

HSLF-FS 2026:37

Utkom från trycket
den 11 november 2026

beslutade den 2 november 2026.

Rättsmedicinalverket föreskriver följande med stöd av 4 § förordningen (2025:1421) om förfarandet vid utredningar om risken för att den dömde begår nya brott av allvarligt slag.

Föreskrifterna om kompetenskrav för den som får avge utlåtande om risken för återfall i brottslighet är utarbetade efter att Socialstyrelsen har getts tillfälle att yttra sig.

1 kap. Tillämpningsområde m.m.

1 § Föreskrifterna ska tillämpas vid genomförandet av riskutredningar enligt 12 kap. 6 § fängelselagen (2010:610).

2 § Med riskutredning avses sådan utredning med utlåtande om risken för att den dömde begår nya brott av allvarligt slag som regleras i 12 kap. 6 § fängelselagen (2010:610).

Med utlåtandeansvarig avses den delutredningsansvarige som ansvarar för att avge utlåtandet om risken för att utredningspersonen begår nya brott av allvarligt slag.

Med delutredningsansvarig avses den som ansvarar för en sådan delutredning som regleras i 3 kap.

Med utredningsperson avses den dömde som genomgår en riskutredning.

2 kap. Riskutredningens genomförande

1 § En riskutredning består av sådana delutredningar som avses i 3 kap. 1 § och av ett sådant utlåtande om risken för att utredningspersonen begår nya brott av allvarligt slag som regleras i bestämmelserna i 4 kap.

2 § Omfattningen av riskutredningen ska anpassas till ärendets karaktär och svårighetsgrad. Om utredningspersonen tidigare har

genomgått riskutredning enligt 12 kap. 6 § fängelselagen (2010:610), ska den nya riskutredningen även avse förändringar som har skett därefter och som har betydelse för risken för att utredningspersonen återfaller i brottslighet av allvarligt slag.

3 § Utredningssamtal ska hållas med utredningspersonen, om denne inte motsätter sig det.

Utredningssamtalet sker genom ljud- och bildöverföring, om det inte har framkommit behov av att utredningspersonen ska inställas på plats. Om utredningspersonen ska inställas på plats, ska utredningssamtalet genomföras vid en rättspsykiatrisk undersökningsenhet.

Om det finns särskilda skäl får dock utredningssamtalet i stället genomföras vid den anstalt där utredningspersonen vistas eller vid en annan lämplig plats.

4 § Utredningspersonen ska informeras om förutsättningarna för riskutredningen och syftet med densamma samt om att ett utlåtande kommer att avges även om denne inte medverkar.

5 § En riskutredning ska genomföras med strukturerade riskbedömningsmetoder som har godkänts av Rättsmedicinalverket.

6 § Om termer vars innebörd inte kan anses vara allmänt kända används, ska innebörden av dem förklaras.

3 kap. Delutredningarnas innehåll och genomförande

1 § Följande delutredningar ska genomföras och ligga till grund för utlåtandet om risken för att utredningspersonen återfaller i brottslighet av allvarligt slag:

– en forensisk socialutredning, och
– en psykologutredning

2 § De delutredningsansvariga ska i delutredningarna ge underlag till utlåtandet i fråga om utredningspersonens risk- och skyddsfaktorer och åtgärder som kan minska risken för återfall i brottslighet av allvarligt slag.

3 § De delutredningsansvariga ansvarar för att hämta in de uppgifter som behövs för respektive delutredning. De ansvarar också för innehållet och bedömningarna i respektive delutredning.

4 § I en delutredning ska det anges varifrån en uppgift kommer och vilka uppgifter som ligger till grund för den delutredningsansvariges bedömningar.

4 kap. Utlåtandets innehåll och utformning

1 § Utlåtandet ska grundas på de delutredningar som har genomförts. Delutredningarna ska bifogas utlåtandet.

2 § Den utlåtandeansvarige ansvarar för utlåtandet och de bedömningar som görs.

3 § I utlåtandet ska den bedömda risknivån för att utredningspersonen begår nya brott av allvarligt slag anges.

Skälen för den bedömda risknivån ska framgå av utlåtandet. Risk- och skyddsfaktorer av betydelse för risken för återfall i sådan brottslighet ska redovisas.

I utlåtandet ska förslag till åtgärder för att minska risken lämnas. Omständigheter som försvårar eller medför osäkerhet i bedömningarna ska redovisas i utlåtandet.

Om de delutredningsansvariga har gjort olika bedömningar i frågor av betydelse för utlåtandet, ska det redovisas särskilt.

Om utlåtande tidigare har avgetts och risken för återfall i brottslighet av allvarligt slag är en annan än i det föregående utlåtandet, ska grunderna för den nya risknivån anges särskilt.

4 § I utlåtandet ska följande uppgifter framgå

1. Kriminalvårdens diarienummer samt det eller de brott som har legat till grund för den dom som utredningspersonen verkställer,
2. diarienummer vid Rättsmedicinalverket,
3. utredningspersonens namn och personnummer eller samordningsnummer,
4. datum för utfärdandet av utlåtandet,
5. namn på den utlåtandeansvarige samt dennes tjänsteställning eller befattning och kontaktuppgifter i tjänsten,
6. namn på de delutredningsansvariga samt deras tjänsteställning eller befattning och kontaktuppgifter i tjänsten,
7. en förteckning över det underlag som har hämtats in,
8. namn på den person eller de personer som muntligen har tillfört riskutredningen uppgifter av betydelse och i vilken egenskap den eller de har hörts,
9. datum och plats för det utredningssamtal som har hållits med utredningspersonen, samtalets längd samt om det genomförts genom ljud- och bildöverföring,

10. om utredningspersonen har medverkat i riskutredningen,
11. vilka strukturerade riskbedömningsmetoder som har använts som ett led i bedömningen av återfallsrisken, och
12. om tolk har använts.

5 kap. Utlåtandeansvarig och kompetenskrav

1 § En utlåtandeansvarig ska vara
1. psykolog som har varit verksam i sitt yrke i minst tre år efter legitimation, varav minst ett år inom rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet eller annan verksamhet som innefattar utredning av risk för återfall i brott, eller
2. socionom som har varit verksam i sitt yrke i minst tre år efter socionomexamen, varav minst ett år inom rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet eller annan verksamhet som innefattar utredning av risk för återfall i brott.

En utlåtandeansvarig ska ha genomgått utbildning i riskbedömningsmetodik eller ha motsvarande kompetens samt ha kunskap om åtgärder avseende riskhantering.

6 kap. Undantag

1 § Rättsmedicinalverket får i särskilda fall medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 december 2026.

Rättsmedicinalverket

JENNY KVARNHOLT

Olof Larsson

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Ljungbergs Tryckeri i Klippan AB